VĚSTNÍK

KRÁLOVSKÉ

ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK.

TŘÍDA MATHEMATICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ.

ROČNÍK 1893.

S 21 tabulkami a 39 dřevoryty.

V PRAZE 1894.

NÁKLADEM KRÁLOVSKÉ ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK.

V KOMMISSI U FR. ŘIVNÁČE.

Digitized by Google

SITZUNGSBERICHTE

DER KÖNIGL. BÖHMISCHEN

GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

MATHEMATISCH-NATURWISSENSCHAFTLICHE CLASSE.

JAHRGANG 1893.

Mit 21 Tafeln und 39 Holzschnitten.

PRAG 1894.

VERLAG DER KÖNIGL. BÖHM. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN

IN COMMISSION BEI FR. ŘIVNÁČ.

Digitized by Google

XLIII.

Pásmo VII. — Malnické — křídového útvaru v okolí Řípu.

Sepsal **Čeněk Zahálka** v Roudnici.

(Předloženo dne 10. listopadu 1893.)

Nad nejvyšší lavicí křemitého vápence pásma VI., která v ce- Polabí mezi Mělníkem a Roudnicí jest rozšířena a tudíž význačnou ro posouzení stratigrafických poměrů našeho křídového útvaru, áme pásmo VII., zajímavé velkým množstvím skamenělin v celém prostranství. V okolí Roudnice liší se nápadně od pásma VI. totiž objevuje se hned nad pásmem VI. velmi měkký slín v mo- ti asi 6 m, který se na povrchu úplně rozpadává a dobrou jilo- i půdu dává. Jeho polohu bývá v příkrých stráních polabských oudnice dobře znáti, poněvadž nevyvstává tak v popředí jako ější, větrání více vzdorující pásma VI. a VIII., mezi něž je vlo- . Jinak je tomu, sledujeme-li pásmo VII. z okolí Roudnického ubské vysočiny. Čím dále tím více se stávají vrstvy jeho písčitější čitější, tak že již u Štětí mění se hlubší část pásma VII. v pís- slín deskovitý, takový, jako je v pásmu VI., a takovým zůstává a Tupadly a Mělník. Vyšší vrstvy pásma VII. proměňují se, čím od Roudnice ku Štětí, Tupadlům a Mělníku, tím více ve hrubo- ý písčitý slín anebo křemitý vápenec s hrubými zrnky křemene; upadlech pod Slavínem, obsahuje nejvyšší poloha hrubozrnného tého slínu hnízda slinitého pískovce a v Hleďsebí je nejvyšší pásma VII. proměněna v pískovec.

Naše pásmo VII. jest aequivalentem Reussova *„Grünsandsteinu“* Malnic, Čenčic atd. u Loun,[1]) jejž Frič *„Malnickým řasákem“* al[2]) a jehož polohu nad svými Bělohorskými vrstvami a pod

[1]) Reuss: Die Kreidegebilde. Str. 95. Praha 1844.

[2]) Frič: Archiv. Bělohorské a Malnické vrstvy str. 18.

Digitized by Google

Lounskými koulemi vápennými stanovil. O souhlasnosti pásma VII v okolí Řipu s Malnickým řasákem u Loun svědčí bezprostřed poloha jejich pod pásmem VIII. (= Lounské koule vápenné = Ergyrový pískovec od Malnic) tu i tam, jakož i poměry palaeontologické vzdor tomu, že naleziště obě dosti od sebe jsou rozdílná po stránce petrografické.

Petrografie.

V pásmu VII. vyskytují se podobné horniny jako v pásmu V. a VI; Jsou to:

Slín šedý nebo zažloutlý s tmavošedými skvrnami nebo zcela tmavošedý. V původní poloze své jest vlhký a velmi měkký, tak že se dá krájeti nožem. Na povrchu snadno se rozpadne. Jest to jemnou horninou, v níž kromě černých teček od zrnek glaukonitických jiných nerostů pouhým okem nepoznáme. Pod drobnohledem shledáváme v něm velmi rozšířený prášek jílu, po něm vápenec jako hlavní skameňující (foraminifery). Vedlejší jsou: pyrit, limonit a glaukonit. Tento slín rozšířen je nejvíce u Roudnice.

Písčitý slín v krajině Štětské a Mělnické jest aequivalentem nejnižším vrstvám předešlého slínu u Roudnice. Složení jeho mineralogické se shoduje se slíny písčitými pásma VI. Místy, jako u Strání (vrstva VII. 2.), má hojně glaukonitu a lze jej nazvati **glaukonitickým písčitým slínem.** Přibývá-li v něm hrubých zrnek křemene, mění se ve **hrubozrnný písčitý slín.**

Křemité vápence vyskytují se i v tomto pásmu, nikoli tak u Roudnice. Činí dojem vápenců pásma IV. V lavici VII. 3. u Vehlovicích shledal jsem při drobnohledném rozboru, že vápenec ten nemá jemných zrnek křemenných jako v pásmu IV, nýbrž že v větší ostrohranné průřezy křemene, z nichž některé mají dutiny vzdušné s útlými jehlicovitými mikrolithy.

Nejvyšší část pásma VII., která byla u Vrutic vyvinuta jako rhynchonellový hrubozrnný písčitý slín, přechází v Hleďsebí v písčitý rhynchonellový.

Rozšíření pásma VII.

Poněvadž pásmo VII. nemá velké mocnosti a obyčejně na strmých místech příkrých strání Polabských na povrch vystupuje, platí o jeho rozšíření místním totéž, co o pásmu VI. Na pásmu tomto leží vyšší část Horních Beřkovic, nejvyšší část Lipkovic a Bechlí.

Digitized by Google

Stratigrafie a palaeontologie.

U Roudnice jsou si všecky vrstvy petrograficky i palaeontologicky vny a nejeví žádných zvláštností ve své vrstevnatosti ani po stránce ikální. Ve vysočině Dubské však rozdíly se jeví; proto tam také smo VII. rozdělíme na více částí. Mocnost pásma VII. roste od udnice k Mělníku.

Levý břeh Labe:

1. Pode Kbelí.

V cestě Bechlínské jak na svahu k cihelně, tak na svahu k Bechlínu nalezneme nad pásmem VI. a pod pásmem VIII. vrstvy pásma . v podobě měkkého šedého nebo zažloutlého slínu s tmavšími rnami neb úplně tmavošedého slínu. Na povrchu mění se v jíl. sahuje černé tečky glaukonitu. Pásmo to je zde 6 m mocné a zaná výši nadmořskou 236·3 až 242·3 m. Skameněliny má velmi né, místy celé skupení na malé ploše vrstevnatosti se objeví. u v něm:

Pecten Dujardinii, Röm. (vz)
Ostrea semiplana, Sow. (vz)
„ hippopodium, Nilss. (vz)
„ (proteus Rss.?) (vz)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Spondylus (úlomky) (zř)
Arca (Geinitzi Rss.?)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (zř)
Turritella multistriata, Rss. (vh)
Flabellina elliptica, Nilss. (vh)
Natica lamellosa, A. Röm.
Coprolith.

2. Vostrovská cesta.

V oboru toho pásma byl zde r. 1885 lom. Pásmo VII. má tu lavicí křemitého vápence pásma VI. mocnost 6 m. Měkký slín je šedý, zažloutlý s modravými skvrnami nebo zcela zamodralý. ohatý na skameněliny:

Malé zoubky rybí. (vz)
Turritella multistriata, Rss. (h)
Pleurotomaria linearis, Mant. (vz)
Isocardia sublunulata, d' Orb. (vz)

Digitized by Google

Cyprina quadrata, d' Orb. (vz)
Eriphyla lenticularis, Stol. (vh)
Arca subglabra, d' Orb. (vh)
Tellina tenuissima, Rss. (vz)
Inoceramus Brongniarti? (vh)
Lima tecta, Goldf. (vz) Velký exemplár.
„ pseudocardium, Rss. (vz)
Pecten curvatus, Gein. (vz)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Ostrea semiplana, Sow. (vh)
Ostrea (proteus?)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (zř)
Flabellina elliptica, Nilss. (vh)
A j. neurčené posud skam.

3. *Slápek.*

I zde má pásmo to mocnost 6 m a zaujímá výši nadmořskou 227 až 233 m. Slín má tu vrstvy šedé s tmavšími skvrnami, hlína však tmavošedé.

4. *Lipkovice. V Ořechu.*

Na zadní straně domku č. 103 + 113. v Ořechu přístupna pod pásmem VIII. nejvyšší část souvrství VII. v mocnosti 1·5 m. Jest to měkký modravý slín se šedými nebo zažloutlými skvrnami nebo šedý a zažloutlý s modravými skvrnami. Má četné šupiny muskovitu. Skamenělin obsahuje hojnost:

Osmeroides Lewesiensis, Ag. Šupiny. (vh)
Coprolith.
Scaphites. (vz)
Turritella multistriata. Rss. (vh)
Scala decorata, Gein.? (vz)
Natica lamellosa, A. Röm. Malé exempl. (zř)
Eriphyla lenticularis, Stol. (h)
Arca subglabra, d' Orb. (vh)
Arca. Malý druh. (vh)
Inoceramus labiatus, Gein. (zř)
Pecten Nilssoni, Goldf. (zř)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Multelea orphanus, Nov.

Digitized by Google

Vyskytla se Colonie ve dvou kulovitých tvarech srostlých
élce 3 cm. Cristellaria rotulata, Lam. (zř)
a mnoho j. neurčených skam.

Pravý břeh Labe.

1. Kyškovice-Brozánky. Nad Majerovým lisem.

Pásmo VII. má tu mocnost 6 m, od 181·7 až ku 187·7 m n. m. povrchu je rozdrobené, dál od povrchu v zachovalých vrstvách. slíny šedé s tmavošedými skvrnami nebo tmavošedé.

2. Úvoz silnice nad Brozánky.

Od 184·2 m n. m. výše (viz pásmo VI.) počíná pásmo VII. ahá až do výše 190·2 m n. m. Mocnost jeho 6 m. Skládá se ıěkkého slínu na povrchu v tenké desky rozpadlého barvy šedé navšími skvrnami neb úplně tmavošedé. Má hojně drobných teček ıkonitu. Obsahuje:

Turritella multistriata, Rss. (vh)
Natica lamellosa, A. Röm. (zř)
Eriphyla lenticularis, Stol. (h)
Arca subglabra, d' Orb. (vh)
Inoceramus. (zř)
Pecten laevis Nilss. (zř)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Spondylus? (vz)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (zř)
Flabellina elliptica, Nilss. (h)

3. V Trávníku pod Sovicí.

Pásmo VII. 6 m mocné v podobě měkkého písčitého poněkud ı, barvy šedé do žluta s modravými skvrnami, zaujímá výši od ·7 až po 193·7 m n. m. V něm jsou:

Turritella multistriata, Rss. (vh)
Eriphyla lenticularis, Stol. (h)
Arca subglabra, d' Orb. (vh)
Inoceramus. (zř)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Ostrea semiplana, Sow. (zř)
„ hippopodium, Nilss. (zř)
Flabellina elliptica, Nilss. (zř)

Digitized by Google

4. Úvoz v Leštínku.

Pásmo VII. má tu 6 m mocnosti; vrstvy jeho jsou tence deskovité, šedé nebo tmavošedé, poněkud písčité slíny s týmiž skvrnami, jako pod Sovicí v Trávníku.

5. V Lopatech.

Také zde má pásmo VII. mocnost 6 m; jest složeno z některých písčitých slínů. Poněvadž voda shora dolů úvozem tímto se valí, pásmo toto vymílá a cestu pak nesjízdnou činí, zahazuje se v těch místech rumem, takže ho nebývá viděti.

6. Jezerka.

V lomech zdejších bývá zřídka zachována nad lavicí křemitého vápence pásma VI. a pod diluvialním pískem v kousky rozpadlý písčitý slín šedý pásma VII. v mocnosti asi 1 m.

7. Pod Prosíkem.

Ve stráni Polabské blíže dráhy severozápadní, při silnici z Štětí do Hoštky, odkryto jest pod pásmem VIII. 6 m mocné pásmo VII., jehož vrstvy jsou ještě písčitější s hrubšími zrnky křemene, jež nazýváme hrubozrnným písčitým slínem. Má barvu šedou. Zaujímá tu výšku nadmořskou od 200·2 až po 206·2 m. V něm jsou:

Arca subglabra, d' Orb. (vh)
Ostrea semiplana, Sow. (zř)
Fucoides. (zř)

a kromě toho neurčená posud trojhranná mušlička, která v tomto pásmu i po levé straně Labe je význačnou.

Odbočme opět na krátko z Labského údolí do údolí Hoštky.

8. Nad Hoštkou. Cesta k Malešovu.

V hořejší části úvozu nalezneme nad pásmem VI. od 219·2 po 225·2 m n. m. pásmo VII 5·5 m mocné. Vrstvy jeho deskovité na povrchu skládají se z hrubozrnného písčitého slínu, se šupinami muskovitu, jejž bychom také za slinitý pískovec považovati mohli. Na povrchu se snadno drobí. Nejobyčejnější skamenělinou jest opět Exogyra lateralis a Arca subglabra.

9. Na Boušce.

Tytéž vlastnosti, jako nad Hoštkou, má též pásmo VII. na výšině Boušce, a to jak při cestě nad strážným domkem č. 2, tak při cestě Svářenické nad tamějšími lomy.

Obraťme se opět k Labským stráním.

Digitized by Google

10. Nad Štětím.

V lomu při staré silnici k Radouni přístupna jest spodní část
a VII. Rozhraní s pásmem VIII. není zde odkryto, pročež nelze
i zde úhrnné mocnosti jeho. Nejnižší část pásma VII. má písčitý
vyšší má hrubozrnný písčitý slín. Poloha jest tato:

o VIII.		as 229 m n. m
Nepřístupné vrstvy	3·6 m	
Hrubozrnný písčitý slín šedý na povrchu rozdrobený	2 m	6·1 m
Pevnější lavice hrubozrnného písčitého slínu šedého		
Hrubozrnný písčisý slín šedý na povrchu rozdrobený		
Písčitý slín deskovitý šedý	0·5 m	
o VI. 4. Lavice křemitého vápence.		222·9 m n. m

Hrubozrnný písčitý slín má tu též četné kousky uhlí a shluky
vcové. Skameněliny má ve vrstvě

V. 2.: Rhynchonella plicatilis, Sow. (h)
v V. 3.: Arca subglabra, d'Orb. (h)
Panopaea gurgitis, Brongn. (h)
Inoceramus Brongniarti, Sow. (h)
Lima multicostata, Gein. (vh)
Vola quinquecostata, Sow. sp. (h)
Exogyra lateralis, Nilss. (h)
Rhynchonella plicatilis, Sow, (zř)
Fucoides. (h) Úplně z pískovcové hmoty.

11. Stračí.

V Ponertově lomu není celé pásmo VII. zachováno, nýbrž jen
·45 m mocná u lesa při cestě ku „hraběcí kapličce"; na Je-
ém vršku je i vyšší viděti.

VIII. v úvoze cesty vedoucí na ješovický čedičový kopec a na cestě ku hraběcí kapličce.

Hrubozrnný písčitý slín šedý	3·55 m	6 m
Pevná lavice glaukonitického křemitého vápence modravého s tu a tam hrubším zrnkem křemene, bohatá skamenělinami	0·2 m	
Rozpadlý (blíže povrchu) glaukonitický písčitý slín, který má blíže povrchu větší chomáče hrubších zrnek křemene. Má místy velké množství zelených zrnek glaukonitu	1·5 „	
Deskovitý šedý písčitý slín	0·75 m	
VI. Vrstva 7. (Viz tam)		

V VII. 3. jest: Nautilus sublaevigatus, (zř)
Panopaea gurgitis, Brongn. (h)
Cyprina quadrata, d'Orb. (zř)

Digitized by Google

Inoceramus Brongniarti, Sow. (vh)
Vola quinquecostata, Sow. sp. (zř)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
V VII. 1: Inoceramus Brongniarti, Sow. (h)

12. U Počeplic a v Ješovicích.

V cestě, která jde z Počeplic na severovýchod (východně od Stračí) nalezneme pásmo VII. nad oběma pevnými lavicemi křemitého vápence pásma VI. Dole jest opět vyvinuto jako měkký šedý písčitý slín tu a tam s hrubším zrnkem křemene, výše jako pískovcovitý téže barvy. V týchže poměrech nalézáme pásmo VII. v cestě při horních domcích v Ješovicích ve výši 215 až 221 m n. m při lesem. Na obou místech má hrubozrnný písčitý slín dosti skamenělin:

Lima multicostata, Gein. (h)
Vola quinquecostata, Sow. sp. (h)
Exogyra lateralis, Nilss. (h)
Ostrea semiplana, Sow. (zř)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (vh)

13. Cesta z Liběchova ku Brocnu.

Na této cestě, jak bylo u pásma VI. podotknuto, nalezl jsem při kopání jam veškeré vrstvy pásma VI. Rovněž se tu vyskytly vrstvy pásma VII„ jako v lomu Ponertově ve Stračí. V lavici, kterou jsme v lomu Ponertově nazvali VII. 3., a která tu byla vyvinuta jako pevný modrý křemitý vápenec, nalezl jsem velkou *Lima multicostatu.* Dále k lesu bylo již vyvinuto pásmo VIII.

14. Liběchov.

Již při popisu pásma VI. naznačili jsme v příslušném profilu lomu p. Jos. Rauda u horního kostela nejnižší vrstvy pásma VII. jak se tam objevují v přístupné mocnosti 2·3 m. Tyto vrstvy sahají maly tam nejvyšší část lomu. Povrch zemský vystupuje však k lomem ještě výše ku 221 m n. m a tu jsem kopáním shledal, hrubozrnný písčitý slín pásma VII. postupuje nad lomem ještě výše tak že úhrnná mocnost pásma VII. obnáší i zde asi 6 m t. j. od 211 do 217 m n. m. Teprve nad tímto pásmem počínají písčité vrstvy pásma VIII. s plackami šedého křemitého vápence.

Digitized by Google

15. *Vehlovice.*

Průřez pásma VII. byl již uveden při pásmu VI.; dosahuje
cnosti až 5·7 m. Nejspodnější část VII. 1. tvoří mocné stolice še-
ıo písčitého slínu s glaukonitem. Z tohoto hotoví se tu rozmanité
ıdměty stavitelské. Při styku jeho s pásmem VI. byl v něm na-
en:

Beryx Zippei.

V písčitém hrubozrnném slínu VII. 2. objevuje se nápadně mnoho
ynchonell plicatilis.

V pevné lavici šedého nebo modrého hrubozrnného křemitého
ence VII. 3. jsou hojné a pěkně zachovalé skameněliny. Uvádím
ony, jež jsem nalezl v Jungrově lomu:

Pachydiscus peramplus, Mant. (vz)
Turritella multistriata, Rss. (zř)
„ Noegerathiana, Goldf. (zř)
Aporhais. (vz)
Rapa cancellata, Sow. sp. (vz)
Isocardia sublunulata, d'Orb. (zř)
Cyprina quadrata, d'Orb. (h)
Eriphyla lenticularis, Stol. (vh)
Arca subglabra, d'Orb. (zř)
Panopaea gurgitis, Brong. (h)
Venus? (vz)
Inoceramus Brongniarti, Sow. (h)
Lima multicostata, Gein. (h)
Lima. (vz)
Pecten Dujardinii, Röm. (zř)
Vola quinquecostata, Sow. sp. (h)
Exogyra conica, Sow. (zř) Velké exempláry.

Několikráte byla také nalezena v lomu Křížově v téže lavici
3.

Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (h)
Fucoides. (h)
Kousky zuhelnělých dřev.

Frič [1]) uvádí odtud ještě tyto skameněliny:

[1]) Běloh. a Mal. vrstvy. Str. 82. ř. 1. až 12. z dola, a str. 83. ř. 1. až 4. ra.

Digitized by Google

Alosa bohemica, Fr.
Ammonites albinus
Baculites, sp.
Nautilus sublaevigatus
Natica Roemeri
Voluta saturalis
Rostellaria Buchi
Turbo cogniacensis
Cyprina (cf. intermedia d'Orb)
Mutiella Ringmerensis
Leguminaria Petersi
Pholadomia aequivalvis
Avicula anomala
Pecten laminosus
Magas Geinitzii.
Flabellina elliptica.

16. Panský lom v Rdji nad Mlazicemi.

V nejvyšší části lomu tohoto nalézají se pod půdou 0·5 m mocnou sestávající z rezavého písku, s pásma VIII. sem splavenou, tyto vrstvy pásma VII.:

Vrchol lomu.			213·4 m n. p.
Ornice a spodina její složené z rezavého písku splaveného . .			0·5 m
Pásmo VII.	5. Rozpadlý šedý hrubozrnný písčitý slín	1·5 m	
	4. Pevnější lavička šedého hrubozrnného písčitého slínu	0·1 „	
	3. Rozpadlý v desky hrubozrnný písčitý slín šedý	0·7 „	5·4 m
	2. Pevná lavice modrého křemitého vápence s glaukonitem. Bohatá skamenělinami	0·2 „	
	1. Šedý písčitý slín	2·9 „	
Pásmo VI.			208 m n. p.

Vrstvám pásma VII. mnoho nechybí v tomto lomu do její celé mocnosti. Na protější straně rokle Mlázické jest viděti, kter i zde nad pásmem VII. spočívají písčité vrstvy pásma VIII., v nic povalují se na povrchu placky křemitého vápence v části spodní.

Ve vrstvě VII. 2. vyskytují se hojně:

Arca subglabra, d'Orb.
Inoceramus Brongniarti, Sow.
Vola quinquecostata, Sow. sp.
Exogyra lateralis, Nilss.
Exogyra conica, Sow. Velké exemplary.
Fucoidy.

Digitized by Google

17. Lom Tučkův v Borku.

V nejvyšší části lomu zachovány jsou zde pod půdou jen nižší vy pásma VII.

ol lomu.	209 m n. m.	
ce a její spodina jako rezavý písek. Splavený sem s pásma VIII.	0·75 m	
. Pevná lavice hrubozrnného písčitého slínu šedého	0·2 „	3 m
. Rozdrobený šedý písčitý slín	1·8 „	
. Deskovité šedé písčité slíny	1·0 „	
o VI.	205·25 m n. m.	

V pevné lavici VII. 3. objevují se opět ony skameněliny, co poznali v lomu předešlém v téže vrstvě (= VII. 2.), zvláště je však četný Inoceramus Brongniarti.

18. Vrutice. Východní stráň údolí.

Při téže cestě, již jsme stopovali při pásmu V. a VI., najdeme o VII. odkryté, jeho základ i patro. Mocnost pásma toho obnáší 8·4 m.

VIII.	215·4 m n. m.	
Pevná lavice hrubozrnného písčitého slínu šedého	0·3 m	8·4 m
Na povrchu rozpadlý hrubozrnný písčitý slín šedý	1·7 „	
Pevná lavice hrubozrnného písčitého slínu šedého	0·2 „	
Rozpadlý v desky hrubozrnný písčitý slín šedý	1·0 „	
Pevná lavice hrubozrnného písč. slínu šedého, uvnitř modrého	0·2 „	
Šedý píčitý slín s glaukonitem	2·0 „	
Pevná lavice modrého křemitého vápence	0·2 „	
Deskovitý písčitý slín šedý	2·8 „	
VI.	207 m n. m.	

Ve vrstvě VII. 7. jest hojná
Rhynchonella plicatilis, Sow.

„ „ VII. 6 jest:
Pholadomya aequivalvis, d'Orb. (vh)
Inoceramus Brongniarti, Sow. (h)
Lima. (zř)
Vola quinquecostata, Sow. sp. (h)
Exogyra lateralis, Nilss. (vh)
„ conica, Sow. (vz)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (h)

„ „ VII. 4. jest:
Inoceramus Brongniarti, Sow.
Rhynchonella plicatilis, Sow.

Digitized by Google

Ve vrstvě VII. 3. jest:

Lima multicostata, Gein.
Rhynchonella plicatilis, Sow.
Fucoidy.

Pásmo VII. postupuje odtud dále po výšině Hostinské, maje čím dále k Byšicům tím vyšší a vyšší polohu, takže mezi Hostinou a Byšicemi dosahuje výše od 230 do 238·4 m n. m.

19. Hledsebí.

Postupujem-li podle strání údolí Vrutického vždy výše ku Hledsebí, shledáváme, že pásmo VII. čím dále tím více se přibližuje k údolnímu. Při cestě, která vede od domku č. 47. z Hledsebí na strkov, nalezneme v lomu bývalém vedle domku č. 47. vrstvy pásma VII.[1]) v tomto složení:

Vrchol lomu.

Ornice písčitá		0·3 m
Pásmo VII.	3. Šedý deskovitý pískovec rhynchonellový, zachován zde pouze v mocnosti	1·0 m
	(Vedle u severní cesty přístupen v plné své mocnosti 3 m.)	
	2. Šedý velmi písčitý slín, dosti glaukonitický	1·5 „
	1. Hrubozrnný písčitý slín šedý přístupen toho času jen do hloubky 1 m. Podle Friče[2]) obsahuje též koule křemitého vápence a jest mocný	3·0 „

Vedle této cesty jest ještě cesta druhá (severně od předešlé) vedoucí na Vystrkov, v níž shledáváme, že rhynchonellový písek VII. 3. jde až ku pásmu VIII. a má mocnost 3 m. Přístupná mocnost vrstev pásma VII. obnáší zde tedy 7·5 m.

Vrstva VII. 3. chová:

Lima multicostata, Gein. (zř)
Exogyra lateralis, Nilss. (h)
Rhynchonella plicatilis, Sow. (vh) V chomáčích.
Vola quinquecostata, Sow. sp. (h)
Exogyra conica, Sow. (h)
Fucoidy. (h)

Frič[3]) uvádí odtud:

---

[1]) Vrstvy tohoto pásma jakož i nižší vrstvy pásma VIII. počítal Frič k jizerské vrstvy, str. 8, 26) ku svým „Byšickým vrstvám". Srovnej: Č. Zahálka, Pásmo IV. Str. 26.

[2]) Jizerské vrstvy. Str. 26. Výkres č. 16. — Str. 8. ř. 22. s hora.

[3]) Tamtéž. Str. 8.

Digitized by Google

Rhynchonella plicatilis, Vola quinquecostata,
Pecten laevis, Spongites saxonicus.

Vrstva VII. 2. má hojnou Rhynchonellu plicatilis.

Vrstva VII. 1. má též Rhynchonellu plicatilis, a Frič[1]) uvádí též rybí šupiny.

Vrstvy pásma VII. jsou od Mělnické Vrutice ku Hleďsebí čím tím písčitější. Shledáváme, že vrstvy VII. 4 + 5 + 6 + 7 u Vrujako hrubozrnný písčitý slín rhynchonellový vyvinuté, přecházejí eďsebí úplně již v pískovec rhynchonellový VII. 3. — Šedý píslín s glaukonitem VII. 3. u Vrutic, nalézá se též v Hleďsebí rstva VII. 2. — Spodní část písčitého slínu VII. 3. a pak píslín a křemitý vápenec VII. 2. a 1. z Vrutic, zastoupeny jsou ozrnným písčitým slínem a křemitým vápencem souvrství VII. 1. eďsebí, které je známo jen do hloubky 3 m.

O poloze pásma VII. ku pásmu VIII. a IX. na stráni mezi sebí a Vystrkovem poučuje nás profil zhotovený dle severní k Vystrkovu a pak dle vrstev v lomu u čís. d. 47:

kov, čís. domu 34. 233 m n. m.

edý písčitý slín, tu a tam s pevnější vápnitější lavicí		7·0 m
Mocné stolice kvádrového pískovce	16·0 m	23·2. m
Pískovec na povrchu rozpadlý v bílý písek	1·0 „	
Pevná lavice velmi křemitého vápence, na povrchu šedého, uvnitř modravého s četnými Fukoidy a Spongites saxonicus (= Vápnitá vrstva fukoidová u Friče[2])	0·2 „	
Pískovec rozpadlý na povrchu v bílý nebo žlutavý písek .	2·0 „	
Velmi písčitý slín (slinitý pískovec) na povrchu rozdrobený	2·0 „	
Slín velmi písčitý (slinitý pískovec) na povrchu rozdrobený místy hrubozrnný písčitý slín	2·0 „	
Deskovitý piskovec rhynchonellový	3·0 m	7.5 m
(Spodní část v mocnosti 1 m jest zachov. v lomu u č. d. 47)		
Šedý velmi písčitý slín, dosti glaukonitický	1·5 „	
Hrubozrnný písčitý slín šedý s koulemi křemitého vápence přístupen do hloubky	3·0 „	
	195·8 m. n. m.	

[1]) Tamtéž.

[2]) Jizerské vrstvy. Str. 8. ř. 25 shora. — Str. 26. Výkres č. 16. vrstva 4.

Nákladem král. české společ. nauk. — Tiskem dra. Edv. Grégra v Praze 1893.

Digitized by Google

Digitized by Google